

**Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta**

Viite: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta keskiviikko 04.10.2023 klo 11.30.  
Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö HE 17/2023 vp / hallituksen esitys eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta

**KEHA-keskuksen / Siviilipalveluskeskuksen asiantuntijalausunto asiassa HE 17/2023 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta**

Siviilipalveluskeskus kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto HE 17/2023 vp lakiesityksessä.

Siviilipalveluskeskus toimii ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus KEHA-keskuksen erillisyyksikkönä ja annettava lausunto on Siviilipalveluskeskuksen ja KEHA-keskuksen yhteinen.

Siviilipalveluskeskus on lausunut lakiesityksestä lausuntopalvelussa 2.5.2023 ja pitänyt jo tuolloin lakimuutoksia perusteltuna. Siviilipalveluskeskus toteaa myös nyt annetun hallituksen esityksen HE 17/2023 siviilipalveluslain muuttamisesta olevan perusteellisesti ja hyvin valmisteltu, ja tuovan tarvittavan selkeyden siviilipalveluksen toimeenpanotehtävään.

Siviilipalveluslain muutosesityksen tavoitteena on ajantasaistaa siviilipalveluslaki vastaamaan teknisesti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa säädettyä uutta järjestäjärakennetta ja järjestämisvastuuta sekä perhevapaauudistuksessa säädettyä terminologiaa ja biologisten ja adoptiovanhempien yhdenvertaisuutta.

Kuten lakiesityksessä kuvataan ovat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimintayksiköt olleet lukumäärällisesti ja palveluksen sisällöllisesti merkittäviä siviilipalveluksen työpalvelun mahdollistavia palveluspaikkoja. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille oli siviilipalveluksen toimeenpanon kannalta huolena, että merkittävä osa kokonaisturvallisuuden kannalta tärkeitä toimintoja jäisi vaille mahdollisuutta toimia siviilipalveluslain tarkoittamana palveluspaikkana.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alussa, oli siviilipalvelusvelvollisia palveluksessa yhteensä 19 hyvinvointialueen alueella aiemmissa kuntien hallinnoimissa toiminnoissa. Velvollisten työpalvelus katsottiin perustelluksi jatkua katkeamatta ja uusien hyvinvointialueiden kohdalla Siviilipalveluskeskus teki hakemuksesta määräaikaiset päätökset hyvinvointialueiden toimimisesta palveluspaikkana. Lakimuutoksen myötä määräaikainen palveluspaikkaoikeus muuttuisi pysyväksi.

Lausunto

02.10.2023

Perhevapaauudistuksen mukaiset muutosesitykset isyysvapaan muuttamisesta vanhempainvapaaksi ja adoptiolapsen yhdenvertainen huomioiminen lomien määräytymisessä ovat kannatettavia lakimuutoksia. Vastaavat muutokset ovat jo aiemmin huomioitu naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (285/2022).

Lausuntonaan KEHA-keskus / Siviilipalveluskeskus puoltaa lakiesitystä, jossa sekä normaaliolojen ja liikekannallepanon aikaisiksi palveluspaikoiksi lisätään hyvinvointialueet ja hyvinvointialueyhtymät sekä kuntayhtymät (Spl 8§, 65a§). Lisäksi puolletaan lakiin ehdotettuja teknisiä muutoksia, joilla termi isyysvapaa muutetaan vanhempainvapaaksi ja vanhempainvapaan perusteeksi lisätään adoptiolapsen sijoittaminen adoptionhakijoiden luokse.

Vuoden 2008 alusta voimaan tullut siviilipalveluslainsäädäntö on lähitulevaisuudessa kokonaisuudistamisen tarpeessa. Siviilipalveluskeskus pitää kuitenkin erittäin tärkeänä, että hyvinvointialueet voivat toimia tämän lakimuutoksen myötä palveluspaikkoina jo nyt, sillä varmasti jatkossakin hyvinvointisektori tulee olemaan kokonaisturvallisuuden kannalta yksi keskeisiä siviilipalveluksen suorittamisen toimialoja.

SIVIILIPALVELUSKESKUS 2.10.2023

Mikko Reijonen  
siviilipalvelusjohtaja  
[mikko.reijonen@ely-keskus.fi](mailto:mikko.reijonen@ely-keskus.fi)  
P: 0295 029 382